

P5_TA(2003)0102

Retlig beskyttelse af forbrugerne

Europa-Parlamentets beslutning om perspektiverne vedrørende den retlige beskyttelse af forbrugere på baggrund af Kommissionens grønbog om forbrugerbeskyttelse i Den Europæiske Union (KOM(2001) 531 - C5-0294/2002 - 2002/2150(COS))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens grønbog om forbrugerbeskyttelse i Den Europæiske Union (KOM(2001) 531),
 - der henviser til Kommissionens opfølgingsmeddelelse til grønbogen om EU's forbrugerbeskyttelse (KOM(2002) 289),
 - der henviser til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om grønbogen¹,
 - der henviser til forslag til beslutning af Salvador Garriga Polledo om en europæisk voldgiftsret på forbrugerområdet (B5-0108/2002),
 - der henviser til EF-traktatens artikel 95 og 153,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 47, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked (A5-0054/2003),
- A. der henviser til, at det indre marked efter 10 år fungerer, men at udarbejdelsen af regler endnu ikke er afsluttet på alle områder,
- B. der henviser til, at det indre marked er en økonomisk succes, men at forbrugerne endnu ikke kan drage fuld fordel heraf,
- C. der henviser til, at antallet af grænseoverskridende retsforhold vil øges yderligere, bl.a. som følge af den stadig hurtigere elektroniske kommunikation, indførelsen af euroen og EU's udvidelse,
- D. der henviser til, at et højt forbrugerbeskyttelsesniveau er et af målene i EF-traktaten,
- E. der henviser til, at gennemførelsen af det indre marked og realiseringen af et højt forbrugerbeskyttelsesniveau ikke er i modstrid med hinanden,
- F. der henviser til, at man kan og skal søge at gennemføre disse to mål på en sådan måde, at de støtter hinanden effektivt,

¹ EFT C 125 af 27.5.2002, s. 1.

- G. der henviser til, at reglerne for det indre marked danner grundlag for lovgivningsarbejdet på forbrugerbeskyttelsesområdet i EU, bortset fra hvad angår foranstaltningerne til støtte, supplerung og kontrol af medlemsstaternes politik,
 - H. der henviser til, at gennemførelsen af det indre marked bl.a. går ud på at fjerne retlige hindringer for den frie bevægelighed, både for erhvervslivet og for forbrugerne i deres dagligdag,
 - I. der henviser til, at EU-indgreb i henhold til subsidiaritetsprincippet kun er berettiget ved påviste væsentlige hindringer i grænseoverskridende retsforhold,
 - J. der henviser til, at den europæiske og den nationale lovgivning og deres indbyrdes sammenhæng skal give forbrugeren tillid med hensyn til retsstilling og retssikkerhed i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner,
 - K. der henviser til, at forbrugeren må kunne stole på, at der findes effektive og betalbare muligheder for tvistbilæggelse i forbindelse med grænseoverskridende transaktioner,
 - L. der henviser til, at forbrugerbeskyttelse og fremme af god markedsføringsskik mellem konkurrenter ofte er to sider af samme retlige spørgsmål,
 - M. der henviser til, at mange små og mellemstore virksomheders tøven med at etablere sig i andre lande er begrundet i de samme forhold, som virker dæmpende på forbrugernes tillid,
 - N. der henviser til, at fællesskabslovgivningen skal være klar, enkel og effektiv, skal give retssikkerhed, primært være af høj kvalitet, imødekomme udfordringerne på et marked i hastig forandring og være let at indpasse i medlemsstaternes retsordener, da den ellers af forbrugerne kan opfattes som et fremmedlegeme, hvilket indvirker negativt på forbrugernes holdning til fællesskabsretten,
 - O. der henviser til, at der ud over de retlige hindringer er andre forhold, der får forbrugeren til at afholde sig fra at foretage indkøb i andre lande, herunder sprog, geografisk afstand, forskellige forbrugsmønstre og rejsetid; der henviser til, at det er her de naturlige grænser for markedsintegration ligger, hvilket europæisk regulering ikke kan eller skal ændre, og at det, før der tages et lovinitiativ, drejer sig om at identificere de virkelige hindringer og fastslå, hvilken virkning de har for den grænseoverskridende handel,
1. glæder sig over grønbogen, hvori alle involverede parter opfordres til at gøre sig tanker om og udtale sig om forbrugerbeskyttelsens fremtidige udvikling med hensyn til markedsføringsskik og navnlig om mulighederne for at forbedre det indre markeds funktion i forholdet mellem virksomheder og forbrugere (de såkaldte "business to customer"-relationer);
 2. er overbevist om, at det ikke er hensigtsmæssigt at begrænse anvendelsesområdet for de instrumenter, som Kommissionen overvejer at bruge, og kontrollen med de trufne foranstaltningers virkning til de såkaldte "business to customer"-relationer, især da sondringen mellem "business to customer" og "business to business" ikke er indlysende og måske ikke er forenelig med målsætningerne om en enkel og sammenhængende lovgivning og retssikkerhed;

3. mener, at det er absolut nødvendigt med en fælles retlig ramme, som dækker hele spektret af økonomiske transaktioner på det indre marked, og med en styrkelse af forbrugernes tillid for at få gennemført eEurope, navnlig i forbindelse med den grænseoverskridende handel;
4. konstaterer, at der på EU-plan er gjort store fremskridt på forbrugerbeskyttelsesområdet, men at det samlede arsenal af lovbestemmelser på det indre marked ikke må føre til fuldstændig lovgivningsharmonisering, men til etablering af mindstenormer med henblik på at øge forbrugertilliden;
5. henviser til, at eventuelle forslag til lovgivningsforanstaltninger på grundlag af drøftelserne om grønbogen faktisk må føre til en enklere, mere forståelig, hensigtsmæssig og lettere gennemførlig lovgivning;
6. er af den opfattelse, at maksimal harmonisering kan være et effektivt middel til at fjerne opsplitningen af lovgivningen om markedsføringsskik og forbrugerbeskyttelse på det indre marked, så det fungerer mere smidigt og dermed øger forbrugernes tillid; understreger, at det ved ændring af den eksisterende lovgivning eller udformning af ny lovgivning i hvert enkelt tilfælde nøje bør overvejes, om det er hensigtsmæssigt med minimal eller maksimal harmonisering;
7. understreger, at målet for maksimal harmonisering skal være et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, som er en af traktatens målsætninger og en nødvendig forudsætning for at øge forbrugernes tillid;
8. er overbevist om, at principperne om gensidig anerkendelse og anvendelse af oprindelseslandets ret kun kan anvendes til alles fulde tilfredshed, hvis der gennemføres den fornødne harmonisering og et højt beskyttelsesniveau;
9. går ind for etableringen af en sammenhængende retlig ramme og foretrækker ud fra de foreliggende oplysninger og de nedennævnte vilkår den såkaldte "blandede metode" frem for at fortsætte med en række særdirektiver, der ofte er uden indbyrdes sammenhæng;
10. mener, at et eventuelt rammedirektiv bør suppleres med særdirektiver eller -forordninger, men at der bør foretages en nøje afgrænsning mellem rammedirektivet og særdirektiverne eller -forordningerne;
11. mener, at forholdet mellem rammedirektivet og aftaleretten bør præciseres;
12. er af den opfattelse, at målsætningen om sammenhængende, forenklet og forståelig lovgivning forudsætter, at ændringerne af de eksisterende særdirektiver behandles samtidig med et forslag til rammedirektiv, således at lovgiver kan danne sig et fuldstændigt billede og forvise sig om, at lovgivningspakken rent faktisk forenkler det indre marked og ikke gør det endnu mere komplekst;
13. udelukker ikke, at det kan være hensigtsmæssigt at indføje et generelt princip i rammedirektivet, der er baseret på princippet om at forbyde dårlig markedsføringsskik, men understreger behovet for en klar definering af begrebet dårlig markedsføringsskik på baggrund af ekspertudtalelser; fastholder, at gennemførelsen af et sådant rammedirektiv

vil resultere i en enklere, strømlinet og bedre lovgivning, som tilgodeser retssikkerheden for både forbrugere og erhvervsliv;

14. foreslår for at gøre fortolkningen lettere, at rammedirektivet ledsages af en ikke-udtømmende sortliste over former for praksis, der betragtes som værende i modstrid med forbrugernes interesser;
15. går ud fra, at et rammedirektiv indeholder definitioner på grundbegreberne i forbrugerretten;
16. tilslutter sig Kommissionens forslag om, at der i rammedirektivet skabes et ensartet retsgrundlag for europæiske adfærdskodekser;
17. finder, at det i forbindelse med brugen af europæiske adfærdskodekser for forbrugerbeskyttelse af hensyn til retssikkerheden og den demokratiske legitimitet er nødvendigt at overholde følgende betingelser:
 - a) en adfærdskodeks kan kun supplere, men på ingen måde erstatte lovgivning,
 - b) den skal være frivillig,
 - c) den gælder kun for de fysiske og juridiske personer, der har underskrevet den,
 - d) anvendeligheden af en adfærdskodeks skal sikres ved indførelse af en regel om, at overtrædelse af en frivilligt indgået adfærdskodeks skal ligestilles med dårlig markedsføringsskik og følgelig strafforfølges af den relevante instans (voldgiftsret eller domstol);
18. savner svar på grundlæggende retlige spørgsmål og kræver derfor en tilbundsgående undersøgelse af den af Kommissionen foreslåede godkendelsesmekanisme, der vil kunne resultere i en afkræftelig formodning om, at adfærdskodekserne er lovlige, da
 - a) dette ikke giver mulighed for en samlet evaluering af lovgivningen, så markedets aktører får en forkert opfattelse af, at der er retssikkerhed,
 - b) dette skaber forvirring hos forbrugeren, der skal kunne skelne mellem godkendte og ikke-godkendte adfærdskodekser, og som desuden skal kunne vurdere betydningen heraf korrekt,
 - c) dette undergraver fleksibiliteten af instrumentet "adfærdskodeks";
19. går ind for, at der udarbejdes regler om bedre håndhævelse af fællesskabsretten i grænseoverskridende forhold, og er enig i, at et indre marked kræver en samordnet markedskontrol;
20. støtter derfor tanken om et mellemstatsligt samarbejde mellem nationale håndhævende organer, som har adgang til informationer og kan yde gensidig hjælp i konkrete sager;
21. anmoder Kommissionen om at fremlægge detaljerede oplysninger om arten af de hindringer, den er stødt på, at evaluere deres indvirkning på den grænseoverskridende

handel og på grundlag heraf at fortsætte med at høre alle involverede parter, både på produktions- og distributionssiden, samt repræsentanter for de små og mellemstore virksomheder og forbrugerorganisationerne;

22. gentager sit krav om samordning af rammedirektivet om forbrugerbeskyttelse og forordningen om salgsfremmende foranstaltninger, så de afpasses nøje efter hinanden;
23. anmoder Kommissionen om at konkretisere sine planer om at gennemføre en indledende ekspertundersøgelse og gennemføre den grundige konsekvensundersøgelse, som er nævnt i arbejdsprogrammet for 2002-2003, inden der fremsættes forslag til retsakter;
24. opfordrer Kommissionen til at gennemføre en udvidet konsekvensundersøgelse af anvendeligheden af maksimal harmonisering, og indtil denne konsekvensundersøgelse foreligger, at begrunde den valgte løsning for hvert enkelt forslag;
25. opfordrer indtrængende Kommissionen til at foretage en bred og målrettet høring for at sikre den bedst mulige inddragelse af de berørte parter;
26. ønsker først at afgive endelig udtalelse, når de nødvendige supplerende oplysninger og konkrete forslag foreligger;
27. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt medlemsstaternes og kandidatlandenes parlamenter.